

Előfizetési árak helyben és vidéken

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Az évi mérleg.

Ujvidék 1911. dec. 30.

Két esztendőnek a határán állunk.

Ujra megérkezett a mai nemzedék az ó év és az új év elválasztó mesgyéjére. Az élet homokóráján nemsokára leperreg a mostani évnek utolsó porszeme is.

A vándorló utas pihenőt szokott tartani, ahol két nagyobb földterület széle összeér, ahol két hosszabb útvonal eleje és vége találkozik egymással, Mi, az élet vándorai, szintén állapodjunk meg az esztendő kettős küszöbén.

Ki tudja ilyenkor visszatartani magát, hogy gondolatban előre ne tekintsen, a honnan a jövő idők reményei intenek? Ki ne kívánna lelki szemével hátrafelé pillantani a bejárt útra, az elmúlt esztendőre, a búcsúzó év eseményeire, bajaira és ha voltak, örömeire?

Mostan mindnyájan, akik elmélkedni tudnak, néhány percre Jánusokká válnak. A mondavilágnak ez a csodálatos lény, aki a régi rómaiak képzetében az idők folyásának istenségét személyesítette meg, két arculattal ábrázoltatott: az egyikkel a jövőbe nézett, a másikkal a múltba tekintett.

A jelen sorok célja, hogy a lefolyt esztendőre vessünk pillantást. A jövő kilátásaival, terveivel foglalkozni lesz bőven alkalom a következő év ideje alatt. A hanyatló esztendő eseményei, tanulságai, eredményei kinálkoznak az okulásra, kényszerítnek az elmélkedésre, szólítanak fel a bírálat jogának gyakorlására.

Fektessük mérlegre az országos eseményeket, csináljunk mérleget az úgynevezett magyar kormány tetteiből, viselt és nem viselt, elmulasztott dolgaiból.

Az országos közállapotok mérlege mutatja leghivebben a magyar társadalom viszonyainak, a lakosság helyzetének, boldogulásának, hanyatlásának képét.

Politikai és nemzetgazdasági téren felmerülő eseményeket véve boncolás alá, mit konstatálhat a kritika?

Egy újságcikk keretében könnyű szerrel meg lehet állapítani, hogy meddő volt az országra nézve a lefolyt év a közélet minden ágában. Haladás helyett egy helyben való maradást, sőt visszafejlődést tapasztaltunk, vagyonsodás helyett további elszegényedést, gazdasági függetlenség helyett további gazdasági lekötöttséget.

Reformokról szó sem volt. Azaz, hogy egyetlen reformnak, melyet katonai

nagyzási hóbortt akar kieroszakolni, áldozatul esett minden egyéb szándék, mely a haladást, az intézmények javítását előmozdítani alkalmas lett volna.

Két főesemény uralkodott az ország közéletében az esztendő egész folyamán keresztül. Az új bankszabadalom továbbra kiszolgáltatta egy közös ügyes intézménynek Magyarország gazdasági erejét. A katonai halvaszületet véderőtörvény morális tekintetben akarta hazánkat ezentúl is Ausztria rabszolgaságában tartani.

A többi politikai kérdés valamennyi úgy intéztetett, mint jelentéktelen államügyecske. Az előtérbe sem került, sőt egyáltalán nem létezett. Nem történt az másképp, mikor politikai grajzlerek intézik a magyar társadalom sorsát. A Tisza Kálmán korszakának egy éve ismétlődött meg, de sokkal gyengébb utánaiban.

Az ország közéletének vezetői, a kormányzat sáfárai viselik a felelősséget a nemzet mai sorsának helyzete miatt. Őket terheli a súlyos felelőség, a hová az országot tehetetlenségükkel lassankint juttatják. Ezek a férfiak szomorú tanúságot tettek képtelenségükről, hogy nem hivatottak a kormányzat vitelére. Kezdeményező képesség nélkül való, eredeti koncepció nélkül szűkölködő emberek. Energia semmi; mióta az erőszakos választáson tustek.

Méltóképen kötötték nyakukba azokat a kolompokat, melyekkel a munkapártot maguk után csöditik. Ez a párt is képtelen a nemzeti munkára és csak bitorolja a nevet, melyet magára tűzött, legfőbb tevők nysége pedig abban merül ki, hogy lesi a jó szerencsét a politika berkeiben, — magyarul szólva: makkal álmodik.

Szabad-e vární céltudatos politikát, magasabb eszmékörben mozgolódó közéleti tevékenységet, a társadalmi élet irányítását olyan kormányférfiaktól, akik közül az egyik Horvátországban is rossz volt főzsandárnak és mint osztrák aulikus nem birhat érzékkel Magyarország haladása iránt, mert ez Ausztria érdeke ellen van. A másik, aki az ország kulturális ügyeinek élén áll, ultra-konzervatív nagyúr, akit az obstrukciós névszerinti szavazás akadályozott meg csupán, hogy közművelődési új gondolatokon tépelődjék, mert legelső dolga volt, hogy szavazatával az új véderő-törvényt megmentse.

A többi miniszter az ígéretek kezdetén a mai napig sincsen tul — két évi kormányzás után sem.

Ne csodálkozzunk tehát, ha a kíván-dorlás nőttön-nő, ha az ország kereskedelmi passzív mértéke az idén is tetemesen romlott. A lakosságban és a pénzben való állandó veszteségek fogják végleg kimeríteni az ország életerejét.

Ha végig tekint valaki a mungók két esztendei garázdálkodása után az ország állapota fölött, joggal sem szabad a sötét kép láttára másnak szemrehányást tennie. Az ország lakossága egyedül oka, hogy engedte nyakára ülni a munkapárti darabontokat, a pénzen és erkölcstelen uton-módon összecsisztott többséget. Akiknek egyáltalán nincs szándékuk a nemzetet modern szellemű és demokrata irányban vezetni a társadalmi haladás és politikai függetlenség területére, — azok tevékenységének sem anyagi sem kulturális sikeréről szó sem lehet.

Az évi mérleg állása lesújtó adatokat szolgáltat a kormányzó párt részére, sajnos egyuttal Magyarország kárára. Megmérgetett és könnyűnek találtatott.

A mungók alkonya — Justh szava.

Az idők jele, hogy az ország majd minden jóra valóbb részében talpra kezd állani az ellenzék, illetőleg ébred az magyar nemzeti önértzet. Hajdumegyében győzött a 48-as zászló, Szegszárdon utolsó szálig elsöprik a mungókat, Abaujnygyében bizalmatlanságot szavaznak az oda-való megyefőnököknek, Szilágyban a törvénytörés fogházzal bünteti a vesztegetőket, B. Bodrog vármegye számos közösségében ellenzékiek választották az előjáróság és képviselőtestület tagjaivá. Mindezek jelei a közeledő nagy változásnak, a derengő hajnalodásnak.

Ezért van igaza Justhnak, amikor az egyik bécsi újságíró előtt a következőket jelenti ki:

„A technikai obstrukció azon a napon újra meg fog kezdődni, amikor a véderőjavaslatot újból vita alá bocsátják. Mindazok a pártok, melyek eddig ennek a javaslatnak törvényynyé emelkedését sikerrel megakadályozták, ezután is sikerrel folytatják majd az obstrukciót. **Ebből a javaslatból nem lesz törvény** és a véderőjavaslatot Magyarországon csak úgy lehet keresztülvinni, ha azt a választói reformmál karöltve tárgyalják.

Hogy Khuen-Héderváry eddig hiába erőlködött a javaslattal, a vak is látja. Az ellenzékéből eddig még csak negyvenen beszéltek és ha ilyen tempóban megy to-

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken
a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

vább a dolog, *legalább is másfél esztendőre* van szükség, míg a javaslatot tárgyalják. Az ellenzéknek semmi oka rá, hogy ezt a javaslatot, mely nemcsak nagy pénz- és véráldozatokkal jár, de mérvadó katonai vélemény szerint is rossz, sietesse.

Khuen félhivatalosainak állítása, hogy az ellenzék kezdte a kromprómisszumos tárgyalásokat, *nem igaz*. Ő kezdte előbb Berzeviczy, majd Székely útján, aztán rutul dezavualta őket. Ilyen körülmények közt az ellenzék tovább nem tárgyalhat.

Azt mondják, hogy Khuen 1912-ben szembaja miatt önként le fog mondani. Ez volna az országra, a dinasztiára nézve a legjobb. De ha nem megy önként, a parlamenti fejlemények fogják lemondásra kényszeríteni. *Ezt a kormányt és ezt a javaslatot már nem lehet megmenteni.*

Ellenzék nélkül...

Ez ma minden munkapárti álma, imája, kívánsága. Vajha az ördög elvinné az utolsó ellenzékét is és egy se maradna: még hirmondó se; milyen szép, milyen isteni volna: egyedül körülállni a jászolt és ellenőrzés nélkül garázdálkodhatni.

Ez a célja az ujvidéki munkapártnak, amelynek törpéi és óriásai erről álmodnak, ezt szövik esti imájukba és ezzel ébrednek reggel.

A legutóbbi a la Tarnóczy féle választásokon a mi törvénytelen, erőszakos fegyver az arzenáljukban volt, kétes értékű győzelmük érdekében felhasználták és még ez a szégyenletes győzelem se jőzanította ki őket, sőt tán tejükbe szállt a vágy: egészen legázolni az ellenzékét. Legalább erre enged következtetni az az *érdekes stikli* — ennek minősítjük, — amelyet a munkapárt elkövetett — és amelylyel ország — világ előtt dokumentálták, hogy kicsinyes bosszú politikát űznek és az ellenőrzésnek nem valami nagy hívei.

Bismark, Tisza Kálmán voltak oly jeles államférfiak, mint Szlezák Lajos, — és míg ők azt hangoztatták, hogy ellenzék nélkül nem lehet munkálkodni, ha nem volna ellenzék, kellene ellenzék teremtenei, addig Szlezák Lajos egyedüli vágya az: *legázolni az ellenzékét.*

Hogy milyen fegyverekkel volt ez lehetséges, — azt megmutatta az ujkor e jeles államférfia: maga *Szlezák Lajos.*

De nem érték be ezzel a pirrusi diadalukkal, amelyhez a szenny, az erőszak, a törvénytelenesség tapad, ők az ellenzék irmagját is ki akarják pusztítani és ennek egy *érdekes* módját eszelték ki, melylyel *egy alkalomra* megszabadultak az ellenzék ellenőrzésétől és felelősségrevonásától.

Évtizedek óta az volt a gyakorlat, hogy az ujonnan választott törvényhatósági bizottsági tagok mandátuma január elsejével kezdődik. Addig tart a régi mandátuma, annál is inkább, mert a régi és most kibukottak mandátuma is január elsejével kezdődött.

Amióta közigazgatási életünkre vissza tudunk emlékezni, mindenkor az volt a gyakorlat, hogy karácsony és újév közt

AZ UJVIDÉKI VÁROSI

JÓDOS

GYÓGYFÜRDŐ

és

VIZGYÓGYINTÉZET

TÉLI

ÉVADJA

megkezdődött.

Jól fűtött, csukott

folyosók és

FÜRDŐHELYISÉGEK

Minden meghülés

ellen megvédik a fürdőző

közönséget.

Prospektust

Bármily nyelven

kivánatra küld

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

törvényhatósági bizottsági közgyűlés szökött lenni, amelyen többek közt az új közigazgatási bizottságot is megválasztják. Így volt ez eddig.

Igy is tervezték most is, de szereték volna valahogy úgy csinálni, hogy az új bizottsági tagok jöjjenek el a régi helyett már erre a decemberi közgyűlésre és ez esetben a távozókkal nem kellene a torony alatt találkozniok.

Volt nagy sürgős—forgás, tanácskozás, a párt bölcsői leadtak hazamentő eszméiket és kisütötték nagy bölcsen: hogy inkább ne tartsunk januárig közgyűlést, inkább halasszuk el a legfontosabb ügyeket, csak az ellenzéknek a törvényhatósági bizottságból kibukott része el ne jöjjön többé.

És így is lön, a munkapárti bátorság újabb bizonyására, a munkapárti lelkiismeret megszólalásának jeléül.

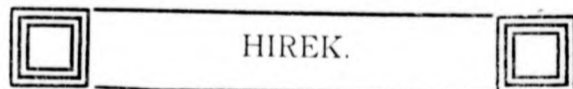
A közgyűlés csak *januárban* lesz.

Ha ez nem kicsinyes bosszupolitika, — akkor más nem lehet, mint a bűnös lelkiismeret megszólalása.

Előfizetési felhívás.

1912. évi január hó 1-vel a Határőr VIII. évfolyamába lép s ez alkalomból új előfizetést nyitunk. Lapunk programja és iránya ismeretes: a múlt, melyre visszatekinthetünk, felment, hogy újból ismeressük a lap programját. Mint az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye, mint a népérdek és népjogok szószólója felkérjük t. olvasóinkat, hogy az előfizetést megújítani, elvtársainkat pedig, hogy lapunkat ismerőseik körében terjesztene sziveskedjenek.

A „Határőr“ kiadóhivatala.

HIREK.

— **Boldog új évet!** Ez a szállóigévé lett köszöntés járja be Szilveszter éjletétől országot s világot s nincs, aki szeretteit, hozzátartozóit és ismerőseit „boldog új évet“ köszöntővel nem üdvöznél. Mi is boldog új évet kívánunk e helyen s e helyről lapunk t. olvasóinak, munkatársainak és jó akaróinak, de őszinte szívből fakadó boldog új év-vel köszöntjük az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt tántoríthatatlan híveit s kívánjuk, hogy az újév hozzon Magyarországot sötétben borult egére derűt s a magyarok Istene szabaddítsa meg lenyűgözésre tartott népét szabadságának és függetlenségének gonosz eltipróitól.

— **Felebbezés.** A december 11-i tvh. biz. tagválasztások elleni felebbezés elkészült és a törvényes határidőn belül be is nyújtott. A rendkívül nagy jogi szakértelemmel készült terjedelmes felebbezést, mely a törvénytelenések, visszaélések és jogtiprások egész halmazát kötötte csokorba, a legközelebbi, újév utáni számban egész terjedelmében leadjuk.

— **Pályázat.** Ujvidék sz. kir. város tanácsa pályázatot hirdet, még pedig a rendőrfőkapitányi állásra 1912. é. január 10., a főszámvevői, kórházi szemészeti osztályvezető főorvosi és kórházi alorvosi állásokra pedig jan. 25-ig terjedő határidővel.

A vár. törvényhatóság e hó 28-ra tervezett, majd 30-ra halasztott közgyűlése több oknál fogva elmaradt s így ez évben már meg sem lesz tartható. A legközelebbi közgyűlés január első felében tartatik, egyuttal az új biz. tagok bemutatásával is.

Az ág. ev. hitközség által megejtett lelkész választás ellen, mint már korábban jeleztük, felebbezés adatott be, mely minden kétségen kívül Fábri János Bertalan megválasztásának a legilletékesebb fórum által leendő megsemmisítését fogja eredményezni.

Nagy Szilveszter estély a Kovács (Mayer) féle Vigadóban. Az újvidéki Dalárda az idén is nagy ünnepélyességek közt tartja meg szokásos Szilveszter-estélyét. A rendezőség hetek óta buzgólkodik, hogy az est fényét hatásos tegye és sikerét biztosítsa. Az elsőrendű műsor között szerepel egy-néhány olyan szám is, mely eddig sehol sem került előadásra, határozottan művészi értékkel bír s végtelen mulattató. Az est clouja Offenbach egy most felfedezett egy felvonásos operettje lesz, melyben gyönyörű melodiák váltakoznak s a mellett librettoja kedves és szórakoztató. Ezen darabban úgy a helyi legjobb műkedvelők, valamint vidéki vendégek is szerepelnek. A kiállítás és kosztümök direkt ezen operettre készültek, a zenekíséretet pedig a cs. és kir. 96. sz. gyalogezred zenekara szolgáltatja. Említésre méltó Schiller Fr. „A keztyű” Der Handschuh című költeménye után komponált vig. Oratorium, mely darabban felvonnul a régi büszke nemesek egy udvari menete s az azt követő verseny. Gyenezse és Kardos, városunk e két jeles humoristájának száma mindenestre azt a nagy hatást fogja kelteni, a mit már több ízben is elértek. A tombola tárgyak az idén akként osztattak be, hogy minden második szám nyer. A díszes meghívók már szétküldtek s a meenyiben valaki tévedésből meghívót nem kapott volna s arra igényt tart, forduljon a Dalárda elnökségéhez, hol készségesen intézik el kérését.

Városok segélye. A belügyminisztertől e héten érkezett le a rendelet, mely a városok segélyezésére megszavazott 3 millió koronából Újvidék városának utolsó részletképp 17 000 koronát utalványozott. Ez az összeg a vár. tisztviselők fizetésének kiegészítésére fordítatik, illetőleg ezuttal a vár. pénztárba foly, mivel a tisztviselők ezen állami segély erejéig a házi pénztárból már korábban felvették az őket megillető részleteket.

Hírlapirodalmunk köréből. A jövő 1912. évi január hó folyamán „Szabadszó” címen új lap indul meg Újvidéken, mely városunk politikai, köz. azgatási és társadalmi eseményeit pártoktól függetlenül, pusztán a fenálló jog és tárgyilagossággal szemponjtából akarja ismertetni. Megjelenik havonként egyszer, legalább 16 oldalnyi terjedelemben. Felelős szerkesztője Dr. Medvetzky Imre ügyvéd és hírlapíró. Előfizetési ára negyed évenként 1 kor. 50 fill., mely legcélszerűbben postán a szerkesztő címére küldendő.

Szilveszter-estély. A polg. lövészegyesület, mint minden évben, az idén is dec. 31-én saját helyiségeiben Szilveszter-estélyt rendez a következő műsorral: 1. Nyitány. Előadja a katonazene. 2. Az öngyilkos. Tréfás jelenet, előadja Dániel József. 3. Vallomás. Vig. párszere, előadják: Barfusz Aranka és Babos Arnold. 4. Katonazene. 5. Horváth János aus Debrecen als Kümmeltürk. Bársony Károly komikus előadása. 6. Bajos Jeremiás. Trag. komikus magánjelenet, előadja Szűcs Imre. 7. Katonazene. 8. Ein Duell oder Fürst Augsburger und Graf Kohlrabi. 9. Komikus előadás: Dürbeck Gyula. 10. Bűsu az 6 év-től. Irta Dr. Piukovich Sándor. Ünnepi játék élő képpel és zenekísérettel. Rendezi Hohlfeld József. Az előadást tánc követi.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 22-29 ig bejelentett születések 16, még pedig 11 fiú, 5 leány, meghalt 15.

Az Újvidéki Polg. Magy. Daloskör 1912. január 1 ére. hirdett műkedvelői előadását kénytelen 2-3 héttel elhalasztani, miután a szerb szintársulat újév napján is tart

előadást és nem engedte át a színházat a Daloskörnek. Az előadásra kerülő népszínmű címe „A sárga esikő”, melynek minden egyes szerepe a legjobb műkedvelők kezébe van juttatva. A teljes siker elmaradhatatlan.

Beküldetett. Már sokat hallottam és olvastam a Munkásbiztosító pénztár nem épen megnyerő modoráról és én azt eddig szinte lehetetlennek tartottam, hogy egy oly intézménynek alkalmazottai mint a munkásbiztosító pénztár is, a munkaadókkal és munkásokkal szemben, a kiktől tényleg javadalmasukat kapják, oly visszatartó és hivatalnokhoz nem méltó viselkedést tanúsítsanak. Minden kételyemet és aggályaimat eloszlatta a személyes meggyőződés és szomorúan láttam, hogy a hír a valóságnak megfelel. Nem akarom a dolgot részletesebben szelöztetni, csupán csak annyit akarok az igazgatósnak figyelmébe ajánlani, hogy a jövőben, mielőtt alkalmazza hivatalnokait, győződjék meg azok előbbi modoráról és hogy érdemeik-e arra, hogy egy oly intézményt szolgáljanak, a melynek hivatása a közérdek.

Egy alkalmazott.

Egyházmegyei hír. Az érseki hatóság Venczel Alajos Ottomajori helyi káplánt rémi adminisztrátorrá, helyébe pedig Ottomajorra Junger Péter gombosi káplánt nevezte ki.

Ürmös kedvelőinek. A bortörvénynek megfelelően készült valódi karlócai ürmös kapható Wachtl Imre kádármesternél (Petőfi utca) még pedig Újvidéken 1 és 1/2 lit. üvegekben, vagy 50 literrel felfelé Karlóczáról szállítva. Az ürmös jó minőségéről kezeskedik Wachtl Imre annál inkább, mivel valódi karlócai burgundi vörös borból készül; az árak mérsékeltek. 2-6

Geyer Stefi Lipsceben. Geyer Stefi, a nagynevű magyat hegedűművész 20. december 5-én Lipsceben hangversenyezett. A Góhler vezette altenburgi udvari zenekar kísérete mellett Goldmark hegedűversenyét játszotta el s csodás művészetével teljesen meghódította el s Altherthalle mintegy kétezer főnyi közönséget. Lelkes, szűnni nem akaró tapsviharral ünnepelték és számtalanszor szólították a lámpák elé. A kritika egyöntetű magasztalással ír Geyer Stefi játékaról s a legnagyobb hegedűművésznek nevezi őt.

Kitüntetett irnok. A belügyminiszter Kopunovits Károly szabadkai vár. irnokot 40 éves hű szolgálata elismeréséül díszéremmel tüntette ki.

Uj. h. é. vasutak. A kereskedelmi miniszter a vicinális vasutak építésének támogatására 400,000 koronával többet vett fel a jövő évi költségvetésbe az e célra eddigéig fordított összegeknél. A jövő évben építendő h. é. vasutak hossza 415.3 kilométer. A tervbe vett vasutak között szerepel a kismajsa-halasi 20.8, a palánka-ujpalánkai 2.3 és a Titelpancsova-temeskubini 93.5 km. vasutvonal. A dunapataj-bajai vasutvonalról nem szól a kimutatás, mert ez a terv még nem jutott a megvalósulásig.

Eltűnt. Hoffmann Mihály 63 éves földbirtokos még e hó első felében eltávozott hazulról azzal, hogy Tiszakálmánfalván lakó leányát keresi fel, de oda nem érkezett. Hozzá tartozói szerint Hoffmann az utóbbi időben buskomorságban szenvedett s így nem lehetetlen, hogy kárt tett magában, de büntény esete sincs kizárva, mert 1080 koronát vitt magával; a körözést elrendelték.

Aki a feleségétől sikkasztott. Fekete József topolyai lakos eladta felesége házat és annak vételárát elsikkasztotta. Az

asszony feljelentette férjét, akinél 100 k. híján az egész pénzt megtalálták s azt a csendőrség az ügyészségen helyezte el. Közben a házasfelek kibékültek és az ügyészségre mentek, hol keserves könyhullatások között visszakérték a pénzt. Meg is kapták a pénzt, a férj elleni vádat pedig bsszüntették.

Vasuti és hajózási tarifaosztály Szegeden. A szegedi kereskedelmi és iparkamara olyan gyakorlati intézménnyel gazdagította Szegedet, mely első ilyenmü kezdeményezés az országban s amely nagy hasznára lesz a kereskedelmi és ipari érdekeltségnek. A kamara nevezetesen vasuti és hajózási tarifaosztályt létesített, mely szállítási és vámügyekben díjtalanul nyújt szakavatott útbaigazítást és tájékoztatást a kerületbeli iparosoknak és kereskedőknek. Emellett közbenjár külkereskedelmi összeköttetések érdekében is. A tarifaosztály vezetésére Szívós Gyula nyugalmazott vasuti ellenőrt bízta meg, aki a vasuti szállítási ügyek intézésében kiválóan avatott szakférfi s aki a kamara ellenőrzése és támogatása mellett a saját neve alatt fuvarelvél felülvizsgálásával foglalkozó irodát tart fenn, mely a kamara részéről élvezett támogatás mellett, a szokásos díjazásnál felével olcsóbban eszközli a fuvardíjtöbblet visszatérítési ügyeket. A kamara a tarifaosztály felállításával, nemkülömben azzal, hogy a kereskedelmi és ipari vállalatok számára a fuvardíjtöbbletek visszatérítését megbízhatóan s olcsón eszközli iroda létesülését segítette elő, kétségtelenül közérdeket szolgál s ezért megilleti az elismerés és a támogatás.

Elosipett szélhámós. Fodor József az országban mindenfelé adományokat gyűjtött egy felállítandó diákotthon javára, azonban az összegyűjtött pénzt a saját céljaira használta fel. A rendőrség ezért már régebben kereste és a napokban sikerült Szabadkán elesipni.

Egyházmegyei statisztika. A ka-locsai érseki egyházmegye területén — B. Bodrog, Pest és Csongrád vármegyékben — az 1912. évi Schematizmus adatai szerint él: 650.85 r. kat., 10.564 g. kat., 142.88 g. kel., 88.779 ág. ev., 48.003 ref., 27.570 izr. vallásu és 553 felekezeten. Az összes lakosság 967.649 lélek, ebből katolikus 660.66. Az egyházmegyében 128 plébánia van s a papok száma 295, még pedig 10 kanonok, 103 plébános, 29 adminisztrátor, 3 helyi káplán, 2 táborigazd, 94 káplán, 19 hitoktató, 14 más alkalmazásban levő, 15 nyugalmazott pap s az egyházmegye területén kívül tartózkodik 13. Férfiszereztes-rend van 4 (jézustársaságiak, ferencendiek, ciszterciák, karmeliták) és tagjainak száma 137; a női szerzetesek száma 589.

A zentai templom épületének céljaira a vallás- és közoktatásügyi miniszter 30.000 korona segélyt utalványozott a vallásalapból.

Ujverbász községe a Verbászon létesítendő eukorgyár részére 70.000 koronát szavazott meg s e határozatát a vármegye jóváhagyta.

Pótadómentes község. Óbecse község jövő évi költségvetése 440.010 k. 87 f. bevétellel szemben 410.264 k. 56 f. kiadást és így 29.746 k. 31 f. fölösleget mutat ki. — Gazdag község és még sem fűteti az iskoláit. Multkor az elemi iskolákat zárták be tüzelő hiánya miatt, most pedig a polgári iskolát.

Könnymű virtuskodás. Huszár Péter zsablyai tamburas mulatozás közben fogadásból leenyelt egy db. egykoronást. A második fogadást is tartotta és egy ötkoronást is lenyelt, de utána hirtelen olyan rosszul lett, hogy kórházba kellett szállítani, ahol meghalt.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Sanyo-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Budapest szálloda Szeged, Aradi u. 6. (Tisza nagyszálloda függeléke.) Bejárat a Klauzál téri villamos vasut megállójától. Udvari szoba személyenként világitással és kiszolgálással K. 1.60 Utcai szoba személyenként villanyvilágitással és kiszolgálással K. 2.40. Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója. 4-52

— Az évforduló alkalmából fogadják igen t. vendégeim legőszintébb *boldog új évi* üdvözléseimtel. **Kovács József** a Grand Hotel bérlője.

— Valamennyi nagyrabecsült vendégemnek ez uton mondom: *boldog új évet!* **Kovács és Kozma** az Erzsébet bérlői.

— Igen tisztelt vendégeim és jóakaróim fogadják ez uton legjobb szerencsekívánataimat: *boldog új évet!* **Stolz Károly** a „fehér Ókör bérlője“.

Ujvidék város mélyen tisztelt közönségének *boldog új évet kíván.* **Az Apolló mozi igazgatósága.**

T. vevőim s ismerőseimnek: *boldog új évet kíván* **Tausch János** ékszerész.

— Az új év alkalmából igen t. vendégeim eddigi szives támogatását hálásan köszönve s azt ezentúlra is kikérve, ez uton kívánok *boldog új évet!* **Müller Gyula** a „magyar Király“ tulajdonosa.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

A szeretet ünnepét, a gyermekek ünnepét

az egész világon jó egészségben szeretik megülni és éppen ez a gonosz évszak a legártalmasabb az egészségnek. Ezért mindenféle meghűlést, a miből a legtöbb betegség fejlődik, már kezdetben meg kell szüntetni és lehetőleg elhárítani. Mindezt csakis Fáy valódi sodeni ásvány-pasztillájának használásával érhetjük el, a melyet 1 korona 25 fillérért minden gyógyszerertárban, drogériában és e szakmába vágó üzletben kaphatunk.

Főképviselet Magyarországra és Ausztriára: W. Th. Gunzert es. és kir. szállító, Wien IV/1., Grosse Neugasse 17. 1-2

Közgazdaság.

Magyarország sertésenyésztésének jövője.

Hazánk sertésenyésztésének nemesak az a baja, hogy a sertésvész felényire apasztotta állományunkat s ennek következtében még ma is igen sok gazda van, aki a sertésvészről való félelem miatt nem mer sertéseket tenyészteni, hanem az is a baja, hogy a magyar mangalica bár páratlanul kitűnő zsírsertés, de szaporasága, fejlődő képessége és hizodalmassága igen rossz. Míg más országokban egy koca 16-20 malacot nevel fel évente, amelyek 10-12 hónapos korukban 100-150 kg. élősúlyt érnek el, addig a magyar mangalicák csak 5 drb. malacot nevelnek fel s ezek is egy éves korban csak 60 kg. súlyt érnek el.

Ez az oka annak, hogy a mangalica sertésenyésztése még ott is csak alig hajt jövedelmet, ahol a sertésvész nem szedi a maga áldozatait.

Ezeket a bajokat ma már elég könnyen lehet segíteni, A sertésvész ellen elég biztos védelmet nyújt a Hutya-féle védőoltás, s csak csupán az a fontos dolog, hogy a védőoltás akkor alkalmaztassék, amikor a sertésvész fellép: tehát már az első megbetegülésnél állatorvoshoz kell fordulni s azonnal, amint az a sertésvész jelenlétét konstatálja, táviratilag kell megrendelni Budapestről, a járványtani intézetből az ojtó anyagot s azzal valamennyi sertést be kell ojtani, akár érintkezett az a beteg sertéssel akár nem. Ha már több drb. sertés elhullott, s ha ennek következtében a farka nagy része már fertőzve van, akkor az ojtás megkészt. eredménytelen lesz.

(Folyt. köv.)

1531 1911 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1910 évi V. 1582 Sp. I 389/911 számú végzése következtében Dr. Lusztig Nándor ujvidéki ügyvéd által képviselt Schloeser Germain és társa budafoki cég javára 277 kor. 78 fill. és 133 K 83 f. s jár. erejéig Ujvidéken foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 610 kor. becsült következő ingóságok, u. m. bolti áruk és bolti állványok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1910-ik évi V. 1582 és 1911 V. 973 számú végzése folytán 277 kor. 87 fill. tőkekövetelés, 133 k 83 fill. tőkék, ezeknek járó 5 százalékos kamatai, $\frac{1}{3}$ o/o váltódíj és eddig bíróságon már megállapított költségek erejéig Ujvidéken alperesi cég üzletében, buzatér 12 sz leendő megtartására 1912. évi január hó 4 ik napjának d. előtti 9 óráig határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék 1911. évi december hó 19. napján.

Basch Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Csődtömeg Eladási Hirdetmény.

A csődválasztmány határozata alapján közhírré teszem, hogy vb. Kubányi József palánkai cég csődtömegéhez tartozó és a csődleltár 1 — 785 t. a. összeírt rőfös és divatárak 1912. évi január hó 3-tól kezdődőleg naponként és pedig szerdai napon d. e. 10-12-ig, a többi napokon d. u. 2-4 óráig kicsinyben készpénzfizetés mellett becsértékben eladatnak.

Vevők kötelesek az áru ellenértékét tömeggondnok kezeihez nyomban kifizetni és azonnal elvinni.

Az áruk minősége és mennyisége és becsértékeért sem a tömeggondnok, sem

a választmány semmiféle felelősséget nem vállal.

A csődleltár és az áruk alulírt csődtömeggondnok közbenjöttével minden köznapon délután 2-3 óra között megtekintethetők.

Kelt Palánka 1911 évi december hó 28. napján.

Dr. Sándor Manó

ügyvéd csődtömeggondnok.

Irodai gyakornok,

aki magyarul és németül tud, azonnali belépésre Böhm Ármín árú ügynökségi irodájába kerestetik.

Tejleves, pempő, kenyér, kakes, gyümölcs és tej

azok az ételek, amelyekkel a gyengéd gyermek erőteljes fejlődése eszközölhető. A hus és összetett eledetek nem olyan értékesek a gyermeki szervezetre, mint azt gyakran hiszik.

Adjunk a gyermekeknek naponként puddingot Dr. Oetker-féle puddingporral a 12 fill, tejjel és cukorral készítve, gyümölcslel vagy gyümölcsessel, továbbá Dr. Oetker sütőporával készített tésztákat s a kedvező eredmények mindenkét meg fognak lepni. Dr. Oetker készítménye a használati utasítással együtt mindenütt kapható. Prospektust ingyen és díjmentesen küld

Dr. Oetker A., Baden—Wien.

Ügyeljünk, hogy Dr. Oetker valódi készítményeit kapjuk.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **küszvényénél, oszónál és meghűléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1 40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.** Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

Intelligens 23 éves

keresztény, nős, gyermektelen egyén, aki a magyar, német és szerb nyelvet beszéli, 6 középiskolát végzett s jó írással bír,

jó bizalmi állást keres
1912 január 1-ére. Teljes ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

1-6

Ingyen!

kap egy szépen kifaragott **gramofont**, aki 10 db. a legjobb és legfinomabb nagy dupla oldalú **hanglemezt** vesz 40 koronáért

Riesz Jánosnál

Ujvidék II Rákóczi Ferenc utca 20. sz.

Csak a VULKÁN szén-vasaló jó!

Aranyéremmel kitüntetve
Budapest, 1911.

A feneke nyílik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utólérhetetlen nagyszerű légvonat, úgy hogy nyelc pere mulva használható és állandóan egyformán tüzes. Közöséges faszénnel fűthető, még sines szén-gáz! Nem kell fűjteni, nem kell lóbálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás! A ruha kiégetése vagy a kezek megégetése kizárva. Világzabadalom! Ára szabadalmazott kézzel együtt: esiszolva 6. 50 K. nikkelozva 7. 50 K. elpusztíthatatlanul zománcozva 8. 59 K. Kapható minden vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyár és világzabadalom-tulajdonos

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 33. sz.

Telefon: 86-71.

3-10

Van szerencsénk értesíteni, hogy az **Ujvidéki Népbank részvénytársaság** Ujvidéken Kossuth Lajos-utca 50. szám. 1912. január elsejétől **3 évre szóló heti takarékbetétkönyvecskét** bocsát ki. Egy részletre befizetendő

HETENKÉNT 1 KORONA.

A három éves heti takarékbetétek **5 százalék**, a hat éves betétek pedig **5 és fél százalék** mellett kamatoztatnak.

Heti takarékbetétkönyvecskék a hivatalos órákban az Ujvidéki Népbank részvénytársaság üzleti helyiségeiben válthatók.

Kiváló tisztelettel

Ujvidéki Népbank Részvénytársaság igazgatósága.

Mindennemű sebek

minden tisztatlanság ellen gondosan óvandók,

mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra adhatja magát és nehezen gyógyítható sebbé fajulhat. A **prágai hózukenőcs** (Zugsalbe) megbízható szernek bizonyult 40 év óta. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmat, hűsítőleg hat, a behegedést előmozdítja.

Postai küldés naponként.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f.

előzetes postai beküldés ellenében 4 doboz, 7 kor. ellenében 10 doboz bérmentve küldetik Ausztria Magyarország minden állomására.

FIGYELNI tessék a szer és készítő nevére, az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér.

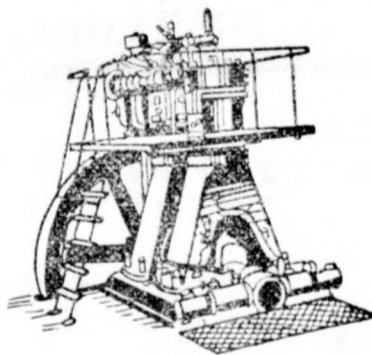
B. FRAGNER cs. és kir. udv. szállító

Gyógyszertára a „fekete sashoz”.

Prag, Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203. sz. Raktárak Ausztria-Magyarország gyógyszer-táraitban.

Eredeti „OTTO” motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre, malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb tüzező.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magán járó eredeti „OTTO”

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép-motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék, Temerini-utca 7.

84-102

Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Megkezdődött az

ujévi és szerb karácsonyi ékszer vásár

Krausz Samu órás és ékszerésznél Ujvidék Kossuth Lajos fő utca 23. sz. alatt. Meglepően olcsó árak 14 karátos arany és ékszer árúkbán, mint gyűrűk, fülbevalók, órák, lánczok, Briliáns, gyémánt és egyéb kövekkel lógók, karcsatlók, amulettek, dohány és cigaretta szelencék, szivar és cigaretta szipkák különféle kivitelben, saját készítményű masszív ezüst kulcstartók, kezelő és inggombok, botok stb. a legszebb kivitelben és a képzelhető legolcsóbb árak mellett.

Dús raktár valódi Argentor-ezüst és Chinaezüst árúkbán, Compotierek, virágvázak, állványok, kosarak, kávé, tea és ligör készletek, szivardobozok, virágkosarak, cukor és vajdobozok, talcák mindentéle fazon és nagyságban stb. stb. a legmodernebb kivitelben, és a legszolidabb árak mellett.

Évőeszközök I a II a és III minőségben a legolcsóbb gyári árak és jótállás mellett.

Divatos arany, ezüst és gyöngy ház Lorgnettek, stb. stb. Elvem: Kis naszon mellett nagy forgalom.

Schaumburg-Lippe Herceg

BEREMENDI

PORTLANDCEMENT- és MÉSZMŰVEI

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 45.Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

PORTLANDCEMENT**és fehérmész gyártása,**valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.Évi termelés: 500.000 portlandcement,
20.000 q fehérmész 800.000 q kavics.Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.— A hivatalos szabványokat messze felül-
muló minőségért szavatolunk. 38—30

Pontos és gyors kiszolgálás!

Olcsóbb mint másutt!

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI AJÁNDÉKOT

leszállított árban ajánl

TAUSCH JÁNOS ÉKSZERÉSZKossuth Lajos utca 10. sz. a szerb kereszt mellett, a nagy dohány-
tőzsde átellenében.Legnagyobb választék a legfinomabb **ékszerek** és mindennemű arany,
ezüst árukban. Szabályozott arany, ezüst, acél és nikkel **zsebórák**, ugy-
szintén mindennemű s legjobb gyártmányu **inga, fali és ébresztő órák.**Továbbá nagy választékú chinaezüst, **luxusztárgyak** és első minőségű
evőkészletek szabott árban.Az összes arany és ezüst áruk hivatalosan fémjelezték. E szakmába
vágó minden munkát és javítást **elfogadok** s új tárgyak is a leggondo-
sabbban készíttetnek. Jótállást vállalok minden, nálam vásárolt, vagy javított
óra helyes járásáért. 4—4UJVIDÉKI NÉPBANK ÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG.

TELEFON 174.

*Az Ujvidéki Népbank Rész-
vénytársaság tőketörlesztéses kölcsö-
nökét ingatlanokra 10 évtől 60 évig
terjedő félévi törlesztések s kedvező
feltételek mellett nyújt.**Bővebb jelvilágosítást nyújt a
hivatalos órákban***Az Igazgató.**Évről-évre gyarapodó vevő körünk áruszükséglete sok cikkben
jelentékeny mennyiséget tesz ki.Cégünk ennek következtében közvetlen a ter-
melőkkel kötött egyezségek alapján **N A G Y**
előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag
nagyrabecsült vevőinek biztosítja.**Fűszer, csemege, kávé és borszükségletét**
legolcsóbban tehát**Wagner Testvérek**

cégnél Ujvidéken szerezheti be.

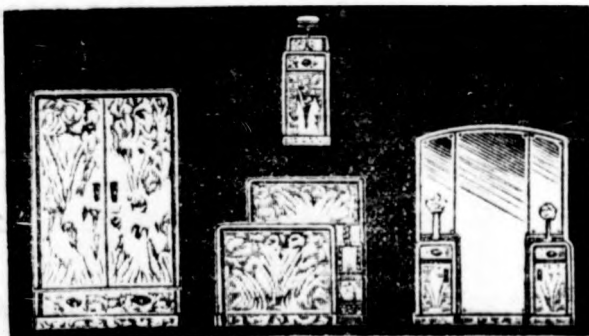
Saját érdekében kérjen árlapot.

52...52

Rutoripari Termelő Szövetkezetek Értékesítő központjának
Bizományi raktára Ujvidék Duna-utca 10.

Telefon 325.

Telefon 325.

Raktára:mindennemű butornak s e
szakmába vágó összes cik-
keknek a legegyszerűbb
kiviteltől a legfinomabbig,
különböző stílusban és árban.**Kaphatók:**állandóan a legkülansabb
árakban, a legmesszebbme-
nő kedvezményű feltételek
mellett, dús választékban.
Kérem b. látogatásával
megtisztelni.